Aan de Stuurgroep van het Plastic Pact NL

Van de Voortgangscommissie Plastic Pact NL

8 februari 2022

Betreft: reactie Voortgangscommissie op concept eindrapport
"Plastic Pact NL - Meer met minder plastic - Monitoring 2020"

Geachte leden van de Stuurgroep Plastic Pact NL,

Hierbij ontvangt u de reactie van de Voortgangscommissie (VGC) van het Plastic Pact NL op het concept eindrapport "Plastic Pact NL - Meer met minder plastic Monitoring 2020", van de bureaus Berenschot en Arcadis.

Als eerste willen we melden dat wij het overleg met Berenschot en Arcadis over de Monitoring 2020 van het Plastic Pact NL wederom als prettig en constructief hebben ervaren. Naar onze indruk is het onderzoek correct en consciëntieus uitgevoerd. Daarnaast heeft de VGC het positief ervaren dat we de mogelijkheid hebben gehad om commentaar te bespreken en te reageren op een concept versie van de rapportage. Het rapport is goed leesbaar, waarvoor complimenten aan de auteurs.

Daarnaast vindt de VGC het positief dat de geheimhouding van individuele prestaties van bedrijven voor de leden van de Stuurgroep deels wordt losgelaten. Dit geeft de Stuurgroep beter zicht op de voortgang van individuele bedrijven en maakt ook het stellen van kritische vragen mogelijk over de voortgang richting de doelen en het zonodig verbinden van consequenties aan het niet leveren van informatie aan de monitorende instanties. Het Plastic Pact is immers vrijwillig, maar niet vrijblijvend.

Tenslotte vindt de VGC het positief dat er n.a.v. eerdere discussies tussen Monitorende instanties, VGC en Stuurgroep de nodige methodische wijzigingen zijn doorgevoerd. Dit betreft met name het onderscheid maken tussen de categorieën 'goed', 'redelijk', 'beperkt' en 'niet' recyclebaar conform de KIDV-recyclecheck; en de navraag bij bedrijven waarom bepaalde data niet is geleverd. Op die manier kan beter worden vastgesteld wat de relevant respons per vraag is.

Naast deze positieve signalen heeft de VGC ook de nodige kanttekeningen en opmerkingen bij de monitoringrapportage 2020 van het Plastic Pact.

- Net als vorig jaar is het voor de VGC niet mogelijk om een echte verificatie uit te voeren. De individuele prestaties van deelnemers zijn voor de VGC niet traceerbaar en verifieerbaar.

- De respons op de monitoring van het Plastic Pact is met 88% gelijk gebleven in 2020. Ofschoon dit een mooi cijfer is, is een respons van 100% uiteindelijk wel het doel. De VGC beveelt de Stuurgroep aan om acties te ondernemen om dit cijfer te halen.
- In de managementsamenvatting zien we graag expliciet opgenomen dat het hier gaat om de resultaten van de deelnemers van het Plastic Pact, waarbij een inschatting wordt gemaakt welk aandeel de deelnemers in totaal leveren ten opzicht van geheel Nederland. In de huidige formulering kan nu gelezen worden dat het gaat om hetgeen op de Nederlandse markt wordt gebracht.
- De VGC vindt het zorgelijk dat het percentage plastic verpakkingen dat recyclebaar is, is afgenomen tussen 2019 en 2020. Alhoewel de meeste bedrijven een stijging laten zien in het aandeel recyclebare plastic verpakkingen, geldt voor 6 bedrijven een afname. De VGC beveelt de Stuurgroep aan nader te onderzoeken wat de verklaring is voor deze afname.
- De zorg van de VGC geldt ook voor doelstelling 2. De ontwikkeling tussen 2019 en 2020 laat voor het aandeel plastic gebruikt in verpakkingen ten opzichte van het totaal aan producten op de markt gebracht, bij ongeveer 40% een toename zien. De VGC beveelt de Stuurgroep aan nader te onderzoeken wat de verklaring is voor deze toename.
- Wat betreft de derde doelstelling is de VGC positief. De hoeveelheid gerecyclede plastic is in 2020 ten opzichte van 2017 is gestegen met 16,5%. Zorgelijk is wel dat het aandeel plastics dat wordt verbrand in AVI's is toegenomen in de afgelopen jaren, met een piek van 20% in 2020. Alhoewel dit probleem breder speelt dan alleen voor de deelnemers van het Plastic Pact, zet deze trend de doelen van het Plastic Pact en meer algemeen de Nederlandse recyclingdoelstellingen onder druk. De VGC beveelt de Stuurgroep aan de oorzaken van deze trend en mogelijke oplossingen in overleg met de sector te inventariseren.
- Voor de vierde doelstelling van het Plastic Pact om in 2025 tenminste 35% gerecyclede plastics in alle eenmalig te gebruiken plastic producten te realiseren, is de gewogen trend positief. Wanneer echter wordt gekeken naar individuele bedrijven, dan geldt voor de meeste bedrijven dat ze nog ver af staan van dit doel. Dit lijkt dan ook een aandachtspunt voor de Stuurgroep.
- De VGC is benieuwd naar de oorzaak van de dalende trend in het aandeel biobased verpakkingen: blijkbaar is het animo om hiervoor te kiezen erg laag.
- Uit de rapportage wordt duidelijk dat ook in 2020 veel deelnemers aan het Plastic Pact de nodige verbeteracties hebben ingezet. De VGC vindt het positief dat over dit onderwerp uitgebreider wordt gerapporteerd. Tegelijkertijd wijst de VGC op de sterke afname in het aantal acties gericht op redesign. Deze afname is tegen de verwachting in; de onderbouwing hiervoor dat de aandacht naar andere Re-waarden is verlegd vindt de VGC te mager.
- De VGC is positief over het feit dat in de monitoringrapportage Plastic Pact 2020 een inschatting is gemaakt van de absolute omvang en impact. Dit is voor de monitoring van het Plastic Pact niet perse nodig, maar geeft wel een gevoel van orde van grootte. De VGC kan niet beoordelen of die inschatting juist is, maar het lijkt ons aan de positieve kant. Hiervoor zou een specifieker vergelijk gemaakt moeten worden met de Op De Markt -cijfers van het Afvalfonds Verpakkingen.

- De datadichtheid neemt overall wel toe, maar er zijn ook bedrijven met een zeer lage datadichtheid. Het verdient aanbeveling hier specifiek naar de oorzaken te kijken.
- De monitoring van doelstelling 3 is nu het landelijke cijfer van het Afvalfonds Verpakkingen. Hoewel de VGC de motivatie hiervoor begrijpt, is dit cijfer dus niet meer herleidbaar naar de prestatie in het Plastic Pact en is daarmee doelstelling 3 dus niet meer Plastic Pact – specifiek. Het verdient aanbeveling dit in de communicatie over het Plastic Pact voortaan expliciet te benoemen, om mogelijke misverstanden te voorkomen. Het gevaar bestaat dat de lezer het gerapporteerde cijfer zou toekennen aan het Plastic Pact wat onjuist zou zijn. Daarnaast zou je juist bij de leden van het Plastic Pact een hoger cijfer verwachten.

Mochten er van de kant van de Stuurgroep nog vragen zijn aan de VGC of er behoefte zijn aan nader overleg, dan zijn wij natuurlijk van harte bereid met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Voortgangscommissie Plastic Pact NL

-
-